

Ministerstvo spravedlnosti ČR
Vyšehradská 424/16
128 10 Praha 2

k rukám ministryně spravedlnosti
prof. JUDr. Heleny Válkové, CSc.

sp. zn.: MSP-1748/2014-ODSK-ODSK/10

Poškozený: **Karel Randák**
nar. XXXXXXXXXXXX
bytem XXXXXXXXXXXX

Zastoupen: JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem
číslo osvědčení České advokátní komory 10949
identifikační číslo 714 56 929
se sídlem Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1

**Výzva k požadování regresní úhrady
za státem nahrazenou škodu způsobenou
nezákonným trestním stíháním**

Přílohy: bez příloh

I.

1. Stanoviskem Ministerstva spravedlnosti ČR (dále jen „**Ministerstvo**“) ze dne 31.10.2014 ve věci vedené pod výše nadepsanou spisovou značkou bylo poškozenému Karlu Randákovi sděleno, že byly splněny zákonné podmínky pro přiznání nároku na náhradu škody způsobenou mu nezákonným trestním stíháním. Poškozenému byla následně vyplacena částka ve výši 62.617,50 Kč.
2. Dle sdělení Ministerstva, zprostředkovaného médií, neshledalo toto důvod k požadování regresní úhrady od těch, kteří se podíleli na vydání nezákonného rozhodnutí. Ministerstvo uvedlo, že „regres zvažovalo, ale vycházejí z odůvodnění zprošťujícího rozhodnutí se mu nejeví, že by soud, který pana Randáka osvobodil, dovedl nějaké zásadní porušení trestního řádu, pro které by bylo možno po policejním orgánu regresní náhradu požadovat“¹.
3. S ohledem na skutečnosti níže uvedené **žádá poškozený** o přehodnocení tohoto stanoviska a **o důsledné požadování regresní náhrady** ve smyslu ustanovení § 16 a násl. zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „**zákon o odpovědnosti za škodu**“). Poškozený se domnívá, že uplatnění regresní náhrady zcela odpovídá základním zásadám veřejné správy, zejm. zásadě veřejné správy jako služby, zásadě ochrany veřejného zájmu a obecně principu dobré správy. Není v zájmu státu, aby Ministerstvo uplatňovalo regresní náhradu pouze ve zcela zanedbatelné míře, jako se děje doposud, a přenášelo tak ekonomické následky z osoby, která porušila právo, na stát – tedy na všechny občany.

II.

4. V citovaném sdělení Ministerstva je uvedeno, že nebyla zjištěna pochybení z *odůvodnění zprošťujícího rozhodnutí*. Z dosavadního průběhu vyplynulo, že Ministerstvo mělo při projednání výzvy k dispozici celý trestní spis a ne jen konečné rozhodnutí odvolacího soudu. A z trestního spisu jsou již jednotlivá pochybení jasně seznatelná.
5. Na **mnohá z těchto pochybení z přípravného řízení** upozorňoval poškozený v pozici obviněného důsledně v průběhu celého trestního řízení a podrobně je popisoval, zde uvádí *per exemplum* zjednodušeně některá z nich.
6. Již samotné **zahájení** trestního řízení na základě záznamu o vyjádření „osoby, která poskytuje informace PČR a která je dobře obeznámena s činností osoby Karel Randák a jeho blízkých spolupracovníků“ je nestandardní. Možnost **nahlédnutí do spisu** byla spoluobviněné i jejímu obhájci, přes původní příslib policejního orgánu, že jim v konkrétní den a hodinu bude

¹ <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/stat-vyplatil-randakovi-60-000-za-stihani-kvuli-odmenam-nagyove/1146875>.

umožněno nahlédnout do spisu, následně bezdůvodně odepřena z důvodu *taktiky vyšetřování*. Sám Karel Randák pak o umožnění nahlédnout do spisu a pořídit si na své náklady kopie spisu a jeho částí, žádal dne 30.10.2012 s tím, že žádal o nahlédnutí v nejkratší možné době. Nahlížení mu však bylo umožněno až dne 20.11.2012, tedy až 21 dní od jeho žádosti, zároveň pouhé 2 dny před jeho výsledkem. V mezidobí, kdy bylo obviněným bráněno v přístupu ke spisu (z uváděného důvodu *taktiky vyšetřování* a *nedostatku času*), bylo naopak poškozené, Janě Nagyové, resp., jejímu zmocněnci, nahlížení bezproblémově umožněno, a to opakovaně dne 09.11.2012 a dne 16.11.2012. Policejní orgán trval na **prohlídce zavazadel** a obsahu kapes obhájce obviněného před vpuštěním na výslech. Po odmítnutí prohlídky na této již netrval. Při výslechu dne 03.12.2012 policejní orgán na prohlídce netrval, ovšem při výslechu dne 06.12.2012 opět na prohlídce trval a neumožnil vstup obhájci bez podrobné prohlídky jeho zavazadla. Policejní orgán dále v rozporu s ustanovením § 95 odst. 2, 3 trestního řádu **nepředložil obviněnému k přečtení protokol** o výslechu, který byl prováděn bez příbrání zapisovatele, v přítomnosti nezúčastněné osoby. Policejní orgán obviněnému odebral otisky prstů a vzorky DNA dle ustanovení § 114 trestního řádu. Dle ustanovení § 114 trestního řádu *„je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění.“*, nicméně v dané situaci byla totožnost všech zúčastněných osob známa. I když jde o pochybení, která se jednotlivě mohou jevit jako pouze drobné administrativní či procesní nedostatky, je důležité je uvést, aby bylo zřejmé, že jednání policejního orgánu bylo protizákonné v mnoha ohledech.

III.

7. Pokud Ministerstvo odkazuje na odůvodnění rozhodnutí **Městského soudu v Praze**, je třeba **připomenout**, že i sám tento soud jako soud odvolací **vyjadřuje vysoké pochybnosti o zákonnosti některých důkazů**, když uvádí²:

Odvolací soud se v této souvislosti musí pozastavit nad otázkou ... existence deseti kusů fotografií založených ve spisovém materiálu dokumentující setkání mezi obžalovaným a obžalovanou. V daném případě je tedy nutno vyjádřit vysoké pochybnosti ze strany Městského soudu v Praze především o procesní způsobilosti a hlavně o zákonnosti pořízení těchto důkazů, když tato schůzka, na které mělo údajně dojít k předání materiálů obžalovanou obžalovanému, dle názoru obžaloby, byla zadokumentována v reálném čase, ve kterém mělo dojít k předání uvedených materiálů mezi obžalovanou a obžalovaným a je tedy otázkou, jak a v jaké souvislosti se dokumentující orgány o této skutečnosti dozvěděly, tedy o páchání trestné činnosti, když takto přímo dle svých zjištění dokumentovaly případnou trestnou činnost, přičemž ze spisového materiálu nevyplývá, jakým způsobem či v jakém řízení byly tyto fotografie pořízeny, zda souvisí s touto trestní věcí či s jinou apod. Je tedy znovu s podivem, jak to, že někdo v době pořizování těchto fotografií věděl, že tyto mají potvrzovat údajnou trestnou činnost či podobně, přičemž vztah těchto údajných důkazů k danému spisovému materiálu v této tr. věci není

² Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29.04.2014, sp.zn. 67 To110/2014, str. 8.

nijak provázán ani doložen.

IV.

8. Poškozený byl stíhán pro přečin neoprávněného nakládání s osobními údaji podle § 180 odst. 2, odst. 3 písm. b) trestního řádu s trestní sazbou nepřevyšující 5 let. Nejde o trestný čin, o němž koná řízení v prvním stupni krajský soud; vyšetřování tedy probíhá dle ustanovení § 161 a násl. trestního řádu (nikoliv podle ustanovení § 168 trestního řádu).
9. **V tomto typu vyšetřování provádí policejní orgán výslechy svědků výjimečně**, pouze, jestliže se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon nebo jde-li o výslech osoby mladší patnácti let, osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti, anebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že na svědka by mohl být pro jeho výpověď vyvíjen nátlak. Jinak poškozeného a další svědky vyslechne jen tehdy, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, zejména je-li pro složitost věci odůvodněn předpoklad delšího trvání vyšetřování.
10. **Policejní orgán však prováděl výslechy svědků, aniž by pro to byly splněny výše uvedené zákonné podmínky** – to vyplývá jednoznačně z protokolů o následujících úkonech, kde důvod pro konání výslechu není uveden (a ani objektivně uveden být nemůže, neboť neexistoval):

3.12.2012 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX (2 úkony právní služby)
6.12.2012 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX
11.12.2012 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX
12.12.2012 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX
13.12.2012 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX
11.1.2013 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX
11.1.2013 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX (2 úkony právní služby)
17.1.2013 - výslech sv. XXXXXXXXXXXX
11. Poškozený Karel Randák může jen spekulovat o tom, proč byly tyto úkony policejním orgánem prováděny, a tím bylo prodlužováno období, než se věc dostane k nezávislému soudu; nicméně ať byla tato motivace jakákoliv, domnívá se, že ze strany policejního orgánu došlo k porušení trestního řádu.
12. **V důsledku provádění uvedených úkonů došlo ke zvýšení částky, která byla poškozenému jako náhrada škody vyplacena. Minimálně částka ve výši odměny obhájce za těchto 10 úkonů právní služby by měla být regresně Ministerstvem požadována.**
13. Závěrem tohoto bodu upozorňuje poškozený ještě na jedno další pochybení policejního

orgánu. Ten při výslechu sv. Petra Nečase (uskutečněn dne 11.01.2013) nejenže se v přímém rozporu s ustanovením § 101 odst. 2³ trestního řádu nedotázal na poměr svědka Nečase ke straně řízení – poškozené Jany Nagyové (dnes Nečasové), ale ani nepřipustil dotaz obhájce na tento poměr⁴. I další okolnosti provádění tohoto výslechu byly velmi neobvyklé – o výslechu byl Karel Randák informován s minimálním předstihem, výslech nebyl prováděn policejním orgánem v jeho kancelář (tak jako ostatní výslechy), svědek si určoval dobu, jak dlouho bude úkon trvat apod. Pokud by policejní orgán při uvedeném výslechu postupoval v souladu s trestním řádem, mohl se dozvědět informace, které by mohli vést k okamžitému zastavení trestního řízení, a nemusely se navyšovat náklady, které nyní stát uhradil. To platí i obecně pro celé přípravné řízení – pokud by policie postupovala v souladu se zákonem, mohlo trestní řízení skončit již před fází podání obžaloby.

14. Poslední bod, který by neměl před pozorností Ministerstva zůstat stranou: mělo by být prověřeno, proč přípravné řízení o předmětném přečinu bylo konáno přímo Krajským ředitelstvím policie hl. města Prahy a navíc odborem hospodářské kriminality.

V.

15. Poškozenému je zřejmé, že dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce. Je tedy možné, že policejní orgán činil výše uvedená pochybení na pokyn dozorového státního zástupce. Právě to však je třeba zjistit v průběhu procesu uplatnění regresní náhrady po policejním orgánu a případně následně uplatňovat tuto náhradu – za podmínek ustanovení § 17 odst. 2 zákona o odpovědnosti za škodu – po státním zástupci, popř. dle podmínek ustanovení § 18 odst. 3 zákona o odpovědnosti za škodu uplatňovat tuto náhradu podle jejich účasti na způsobení škody.
16. Závěrem si poškozený dovoluje Ministerstvo upozornit na poměrně krátkou promlčení dobu, kdy nárok na regresní úhradu se promlčí za rok ode dne, kdy byla zaplacena náhrada škody.

V Praze dne 5. prosince 2014

Karel Randák

³ „Na počátku výslechu musí být svědek dotázán na poměr k projednávané věci a ke stranám a podle potřeby též na jiné okolnosti významné pro zjištění jeho hodnověrnosti...“

⁴ Zamítnutá otázka zněla „Můžete popsat Váš vztah k poškozené?“

